Saku valda kavandatava hipodroomi ja ratsaspordikeskuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine

KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE PROGRAMM

Eelnõu (20.12.2013. a)

Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programm on dokument, milles kirjeldatakse detailplaneeringuga kavandatavat tegevust, määratakse ära selle tegevusega kaasnev võimalik keskkonnamõju ning pannakse paika KSH aruande eeldatav sisu ja ulatus. Samuti kirjeldatakse KSH metoodikat, tegevust ja ajakava. KSH programm on alusdokumendiks KSH läbiviimisel ja aruande koostamisel.

1. Keskkonnamõju strateegilise hindamise objekt ja ümbrus

KSH objektiks on Harjumaal Saku vallas Kajamaa ja Lokuti külas asuvate Maritsa (71801:006:0369), Konnapõllu (71801:006:0278), Karja (71801:006:0109), Paju (71801:006:0176), Krossi (71801:006:0116), Nõlva (71801:006:0108) ja Pikametsa (71801:006:0404) kinnistute detailplaneering (edaspidi ka DP; joonis 1). DP ala hõlmab endas ka 29.10.2012. a registreeritud Ritsika (71801:006:1169) kinnistut, kokku *ca* 160 ha.

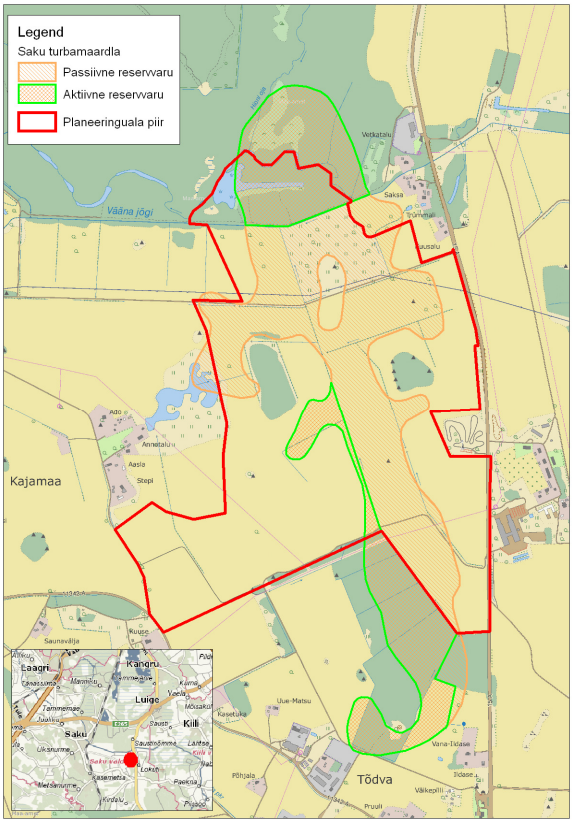

Joonis 1. DP ala asukoht ja selle paiknemine Saku turbamaardla suhtes. Alus: Maa-amet, 2012 ja Regio AS, 2012.

DP ja selle KSH algatati Saku Vallavolikogu 11.03.2010. a otsusega nr 34. KSH-d viiakse läbi *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* (KeHJS) § 33 lg 2 p 1 alusel (DP muudab kehtivat üldplaneeringut). Internetikeskkonnas *Ametlikud Teadaanded* ilmus KSH algatamise teade 19.03.2010. a ning nt ajalehes *Harju Elu* ka 19.03.2010. a.

DP-ga hõlmatavad krundid on hoonestamata ja valdavalt madalhaljastusega (kõrghaljastus paikneb üksikute gruppidena ala kesk- ja põhjaosas) ning valdavalt ühtlase reljeefiga (kohati künklik). DP ala kinnistute sihtotstarve on Maa-ameti andmetel 100% maatulundusmaa.

Saku valla üldplaneeringu (2009) alusel on DP ala puhke- ja virgestusmaa funktsiooniga (katastriüksustele võib lisaks ühele üksikelamule ja selle juurde kuuluvatele abihoonetele ehitada puhkuse, spordi, turismi jm vaba aja veetmisega seotud hooneid ja rajatisi) ning ühtlasi ka miljööväärtuslik loodusmaastik.

DP eesmärgiks on alal olevate maaüksuste sihtotstarbe osaline muutmine ning ehisõiguse määramine hipodroomi tegevusega seonduvate hoonete (sh majutus jms) ning üksikelamute (hobutalud) püstitamiseks.

DP ala piirneb:

- põhjast - Vääna jõe vana sängiga (ümbritsetud Uue-Suitsu (71801:001:1102), Vana-Suitsu (71801:001:1101) ja Vetka (71801:001:0078)), Vetkapõllu (71801:001:0173), Saksa (71801:006:0570), Trummali (71801:006:0560) ja Kuusalu (71801:006:0550) kinnistutega;
- idast - Tallinn – Rapla – Türi tugimaanteega (nr 15) ja Krossiraja (71801:006:0993) kinnistuga;
- lõunast - Salme (71801:006:0305), Pruulisalu (71801:006:1140), Animäe (71801:006:0416), Jaanimardika (71801:006:0292), Lepatriinu (71801:006:0291), Voore (71801:006:0114), Pajumaa (71801:006:0237) ja Tvisti (71801:006:1032) kinnistutega;
- läänest - Saku – Tõdva kõrvalmaantee (nr 11342), Penipõllu (71801:006:0279), Stepi (71801:006:0042), Põlluveere (71801:006:0389), Pikamäe (71801:006:0388), Puhma (71801:006:0198) ja Annotalu (71801:006:1045) kinnistutega.

Kõigi eelmainitud kinnistute sihtotstarve on 100% maatulundusmaa (va maanteed (100% transpordimaa) ja Stepi kinnistu (100% elamumaa)). DP ala piirile lähimad elamud paiknevad *ca* 90 m kaugusel Stepi ja Trummali kinnistutel. DP ala ja Tallinn – Rapla – Türi tugimaantee vahelisel alal, Krossiraja kinnistul, asus kohalik motokrossirada. Live Nature OÜ juhatuse liige Reio Vare andis e-kirjaga teada (28.01.2013. a), et Krossiraja kinnistul ei peeta enam spordiüritusi ning maaüksusel on tasulise isikliku kasutusõiguse alusel paigaldatud EMT AS sidemast.

DP ala põhjaosas voolab Hioni oja (VEE1094507) Vääna jõe (VEE1094500) tehislikult rajatud sängi, mis on ühtlasi Saku soo VII maaparandussüsteemile (maaparandushoiuala), asub mh ka DP-ga käsitletaval territooriumil, eesvooluks. Eelnevalt nimetatud maaparandushoiuala puhul on tegemist kraav- ja drenaažkuivenduse alaga, mis võib olla ajutiselt liigniiske ja suurvee perioodil osaliselt üleujutatav (Inseneribüroo Urmas Nugin (IBUN) OÜ, 2013).

Eesti Geoloogiakeskus OÜ poolt 2003. a koostatud *Harju alamvesikonna põhjaveekaitstuse kaardi 1:50 000* kohaselt jääb DP ala keskosa keskmiselt ja ida- ning lääneosa nõrgalt

kaitstud põhjaveega alale. *Esialgse Eesti radooniriski levilate kaardi 1:500 000* (Eesti Geoloogiakeskus OÜ, 2004) põhjal on tegemist normaalse radooniriskiga alaga.

Vastavalt Eesti Looduse Infosüsteem (EELIS - Keskkonnaregister: Keskkonnateabe Keskus (nüüdne Keskkonnaagentuur)), 05.11.2012. a andmetele ei ole DP alal ega selle lähiümbruses (*ca* 1 km) registreeritud kaitsealuseid liike, kivistisi ega mineraale. Samuti ei jää DP-ga hõlmatavad krundid ühegi kaitseala, Natura 2000 võrgustiku territooriumile ega nende lähedusse. Maa-ameti andmeil (2012) puuduvad alal ka kultuurimälestised.

Maa-ameti (2012) kaardirakenduse põhjal paikneb DP alal kohaliku tähtsusega turbamaardla (joonis 1). DP-ga hõlmatud kinnistute piires on valdavalt passiivsed reservvarud (5 plokk, hästilagunenud turvas), vaid ala põhja- ja keskosas on aktiivset reservvaru (3 plokk, hästilagunenud turvas). Saku valla üldplaneeringu (2009) alusel on maardla määratletud ehituskeelualaks.

Harju maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu *Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused* (2003) kohaselt ei jää DP ala väärtuslikele maastikele ega rohevõrgustiku elementidele. Saku valla üldplaneeringuga (2009) täpsustati rohevõrgustike piire ehk Vääna jõe kaldad määrati rohevõrgustiku elemendiks. Kuigi väärtuslikku maastikku ei ole määratud, siis avaneb paikkonnas ilus vaade (igas suunas; joonis 2). Vastav määratlus on antud töö *Harjumaa väärtuslike maastike määratlemine* (TPÜ, 2002) baasil.

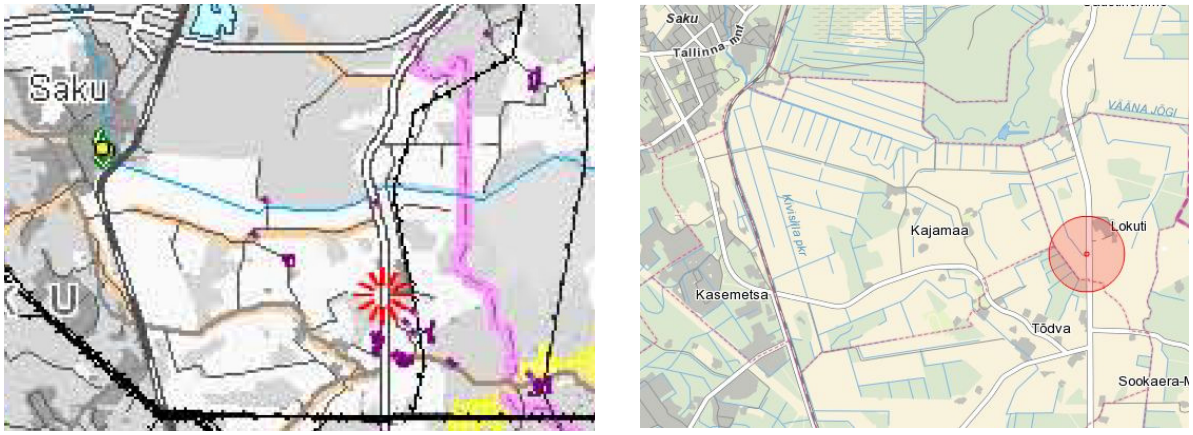

Joonis 2. Paikkonnas avanev ilus vaade; vasakul väljavõte Harju maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu *Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused* (2003) kaardist (punane „lilleke“ – vaade igas suunas); paremal väljavõte Maa-ameti kaardiserverist (2013) - vaade igas suunas (punane ring).

Valla üldplaneeringuga on Tallinn – Rapla – Türi tugimaantee äärde ning Tallinn – Rapla – Türi ja Saku – Tõdva maanteesid ühendava tee (läbib DP ala) äärde kavandatud kergliiklustee. Lisaks on läbi DP ala kavandatud perspektiivne ühiskanalisatsiooni magistraaltorustik.

2008. a Reaalprojekt OÜ poolt koostatud *Riigimaantee nr 15 Tallinn-Rapla-Türi Raudalu-Tagadi lõigu km 4,5 - 23,9 eelprojekti* kohaselt laiendatakse DP ala kõrval olev maatee kuni 4-realiseks, rajades seejuures lääneküljele kogujatee. Vastavale projektile on müratasteme uuring ja selle prognoos teostatud Insinööritoimisto Akukon OY poolt 2007. a *Riigimaantee nr 15 Tallinn-Rapla-Türi Raudalu (km 4,5) – Tagadi (km 23,9) eelprojekti keskkonnamõju hindamise* (2008) raames.

2. Kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivide lühikirjeldus

KSH läbiviija näeb olemasoleva olukorra ja kavandatava tegevuse alusel kahte reaalset tegevusalternatiivi (alternatiiv I ning null-alternatiiv), mida on kirjeldatud allpool. Alternatiivide väljatöötamisel arvestati KSH algatamisotsust, õigusakte ning piirkonna keskkonna- ja sotsiaal-majanduslikke tingimusi. Samuti SWECO Projekt AS poolt koostatud eskiisi (seisuga 2013. a detsember).

KSH protsessi käigus võib lisanduda veel reaalseid alternatiivseid võimalusi või nende alamvariante (nt mahud ja/või tehnilised lahendused ning ehitiste asupaigad). Oluliste mahuliste vms erinevuste tekkimisel kaalutakse ka täiendavate (tegevus)alternatiivide hindamist.

Alternatiiv I – DP (KSH programmi lisa 1) realiseerumine. DP eskiisi kohaselt kavandatakse (lühiülevaade):

- 21 vähemalt 2 ha suurust hobusepidamise võimalusega üksikelamukrunti;
- 1 äri- ja sotsiaalmaa segafunktsiooniga krunt (sh multifunktsionaalse hipodroomi peahoone);
- Peamiselt hipodroomi kompleksi ümber oleks veel;
    - kaubandus-, toitlustus- ja teenindushoonete maad.
    - tankla maa.
    - teede ja tänavate maad (sh parklad).
    - metsa- ja põllumajandusmaad (sh seonduva hoonestuse ja rajatistega, mh tallid ja maneežid ning traavirada).

Tehnovõrgud püütakse võimalikult maksimaalselt arendada ehk lahendada ühissüsteemide (nt vesi ja kanalisatsioon) baasil. Täpsemad võimalused ja lahendused selgitatakse välja edasise töö (sh KSH) käigus.

Null-alternatiiv – olemasoleva olukorra jätkumine. Alal säilib põllumajanduslik funktsioon, eelkõige kasutus heinamaana.

3. Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju, ulatus ja KSH sisu

KSH viiakse läbi vastavalt kehtivale KeHJS. KSH käigus hinnatakse DP koostamise ja rakendamisega kaasneda võivaid keskkonnamõjusid. KSH ruumilise ulatusega hõlmatakse nii planeeritav ala kui ka seda ümbritsev ala, hinnates sh erinevate mõjude ruumilist ulatust ning nende olulisust ja kumuleeruvust.

Lähtudes olemasolevast olukorrast (ptk 1) võib kavandatav tegevus või selle reaalsed alternatiivid omada võimalikku ja olulist mõju maavaravarude kättesaadavusele (*Maapõueseadus* § 62), pinna- ja põhjaveele ning inimeste heaolule ja tervisele (sh arvestades DP ja KSH algatamisotsuses toodut). Mõjude avaldumisulatus on eelkõige piiritletav DP ala ja sellega külgnevate aladega, va nt liikluskorraldus ja veekeskkond (sh maaparandus). Riigipiiri ületavat keskkonnamõju ega mõju Natura 2000 võrgustiku aladele ei ole ette näha. Ei ole tõenäoline, et olulised negatiivsed mõjud avalduvad ka vibratsiooni ja kiirguse näol. Pinnasele avalduvat mõju KSHs eraldi ei käsitleta, kuna vastavat mõju hinnatakse teiste

mõjuvaldkondade all (nt pinna- ja põhjavesi, elustik ja ökosüsteemid). Sama loogikat rakendatakse maaparanduse käsitlemisel (nt pinna- ja põhjavesi ning maakasutus). Kui KSH protsessi käigus selgub, et kavandatava tegevuse poolt põhjustatavad ning eeldatavate oluliste negatiivsete mõjude (KeHJS § 5) ulatus on suurem või avaldumisparameetrid laiemad, siis käsitletakse neid aspekte koostatavas KSH aruande eelnõus.

Eelnevast lähtuvalt on valdkonnad, mida KSH aruande eelnõu koostamise käigus kindlasti käsitletakse:

- ✓ Pinna- ja põhjavesi (sh mõju Vääna jõele, sademe- ja reovee käitlus, joogiveevarustus ning veekogude ehituskeeluvööndid);
- ✓ Elustik ja ökosüsteemid (sh rohevõrgustik);
- ✓ Sotsiaal-majanduslik keskkond (sh inimeste heaolu (õhusaaste) ja tervis, juurdepääs maavaravarudele, maakasutus ja maastikuilme (- vaadeldavus), ohutus, liikluskorraldus ning jäätmeteke).

Nimetatud valdkondi käsitletakse KSH aruande eelnõu koostamise ajal sellises ulatuses ja detailsuse astmes, mis võimaldab anda hinnanguid olulise keskkonnamõju kohta ning seada vajalikke leevendus- ja seiremeetmeid (nt tegevuslubade menetlemisprotsessides). Seejuures hinnatakse mõjusid nii kvalitatiivselt (kirjeldavalt) kui ka kvantitatiivselt (sh ptk 4 tabelis 1 toodud skaala alusel).

KSH käigus antavad hinnangud jagunevad üldjuhul lühi- ja pikaajalisteks ning KSH aruande eelnõus antakse täpne ülevaade, mis mõjud ja mis mahus võivad avalduda vaid ehitusajal, kasutusajal või mõlemal ajajärgul. Kui töö käigus esineb raskusi, siis nimetatakse need ära KSH aruandes, et nt DP ja tegevuslubade menetlejatele oleks tagatud igakülgne teave vastu võetavate otsuste võimalikest tagajärgedest.

KSH aruande eelnõu sisu osas lähtutakse KeHJS § 40 lg 4 toodud nõuetest, mille alusel koosneb KSH aruanne vähemalt järgnevatest põhiosadest:

- ✓ üldosa (kavandatava tegevuse asukoht, eesmärk, õiguslikud alused, kasutatud infoallikad ja olemasoleva informatsiooni piisavus);
- ✓ olemasoleva olukorra ülevaade ja mõjutatava keskkonna kirjeldus (teave DP mõjuala ja paikkonna looduskeskkonna ning sotsiaal-majandusliku keskkonna, sh strateegiliste dokumentide ja õigusaktide kohta);
- ✓ kavandatava tegevuse ja selle alternatiivse(te) lahendus(t)e kirjeldus;
- ✓ tegevusega kaasneva keskkonnamõju analüüs (sh kumulatiivne) ja vajalikud leevendavad meetmed negatiivsete keskkonnamõjude vältimiseks või vähendamiseks;
- ✓ alternatiivsete lahenduste võrdlus;
- ✓ seiremeetmed keskkonnaseisundi jälgimiseks;
- ✓ ülevaade avalikkuse kaasamisest ja aruande koostamisel esinenud raskustest;
- ✓ aruande hindamistulemuste kokkuvõte.

KSH protsessi käigus võib võimaliku uue ja olulise informatsiooni ilmnemisel käsitletavate teemade ring laieneda. KSH aruande eelnõu põhiosade struktuuris tehakse vajadusel muudatusi, et tagada aruande loogiline ülesehitus.

4. KSH hindamisel kasutatava hindamismetoodika kirjeldus

KSH käigus hinnatakse kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivi(de) rakendumisega kaasnevaid võimalikke keskkonnamõjusid. Mõjude olulisust hinnatakse tabelis 1 toodud intervallskaala alusel.

Tabel 1. Mõjude olulisuse hindamise skaala.

0	mõju puudub	**( )**	Soovitatud meetmetega vähendatav või ärahoitav negatiivne mõju; potentsiaalne positiivne mõju
- 1	vähene negatiivne mõju	**+ 1**	vähene positiivne mõju
- 2	nõrk negatiivne mõju	**+ 2**	nõrk positiivne mõju
- 3	mõõdukas negatiivne mõju	**+ 3**	mõõdukas positiivne mõju
- 4	oluline negatiivne mõju	**+ 4**	oluline positiivne mõju

Erinevate keskkonnamõju kriteeriumite ja nende osakaalu määramiseks arvestatakse ekspertgrupi liikmete hinnanguid kasutades otsustamisel *Delphi*-meetodit. Kaalkriteeriumide hindepallide saamiseks korrutatakse kriteeriumite alusel antud hindepallid (tabel 1) kriteeriumi kaaluga. Kokkuvõttes saadakse alternatiivide lõplik järjestus kõigi kaalkriteeriumide hindepallide summeerimisega alternatiivide lõikes järgnevalt (kehtib nii lühi- kui ka pikaajaliste mõjude osas ning ka leevendusmeetmete välja toomisel):

1. KSH ekspertrühm, võttes mh arvesse ka protsessi kaasatavate (sh avalikustamised) erinevate ja asjakohaste asutuste ning isikute seisukohti, viib läbi kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiividega kaasneda võivate tagajärgede analüüsi (KSH aruande eelnõu eeldatav ptk 4; esitatakse ka info KSH aruande eelnõu eeldatava ptk 5 tarbeks e suunised (tabel 1) mõjude olulisuse kohta).
2. KSH ekspertrühm leiab kriteeriumite kaalud. Esmalt hindab iga KSH ekspertrühma liige iga teema kui sellise olulisust (skaala 1 – 4; mitu teemat võivad saada tähistatud nt „4“), summeerides mh kogu tulemuse, kust leitakse ka iga teema osakaal %. Kõigi (KSH ekspertrühm) isikute poolt saadud osakaalude keskmistest tulemitest leitakse iga teema kaal (kogusumma „1,00“), mida kasutatakse KSH aruande eelnõu eeldatavas ptk 5.
3. KSH aruande eelnõu eeldatava ptk 5 koostamisel korrutatakse iga teema mõjude olulisuse hinne (tabel 1) käesoleva loetelu punktis 2 leitud kaaluga. Iga teema kaalutud hindepall summeeritakse e leitakse kõigi teemade summaarne kaalkriteeriumi hindepall. Eelnevalt kirjeldatud tegevusi korratakse vastavalt niipalju kui on hinnatavaid alternatiive. Tulem võimaldab ka järjestada alternatiive, võttes arvesse koond kaalkriteeriumide hindepalle (hinnatud alternatiivide lõikes).
4. KSH aruande eelnõu eeldatava ptk 5 juures esitatakse hinnatud alternatiivide lõikes vähemalt tabel, mis sisaldab koondteavet käesoleva loetelu punktides 1, 2 ja 3 kirjeldatust. Iga alternatiivi puhul tuuakse mh välja mõjuveerud „Lühiajaline“, „Lühiajaline leevendatud“, „Pikaajaline“ ja „Pikaajaline leevendatud“. Iga veerg on seotud ka eelnevalt nimetatud punktides sisaldunud teabega (sh summaarne kaalkriteeriumi hindepall).

Kui olemasolevat kirjandust ning kättesaadavaid uuringuid (sh Põllumajandusameti ja Maa-ameti arhiivmaterjalid) analüüsides selgub, et infot KSH koostamiseks ei ole piisavalt, et eristada mõju ja olulist mõju, siis teostatakse täiendavad uuringud, vaatlused vms vajalikud tegevused (sh koostöö erinevate spetsialistidega). Uuringud ja vaatlused, mida saab teostada vaid vegetatsiooniperioodil, et saadav tulemus oleks adekvaatne, teostatakse vegetatsiooniperioodil.

Olemasoleva ja kasutatava kirjanduse näited (lühiülevaade):

- *Maaparanduse projekt – III osa* (Eesti Põllumajandusprojekt, 1961).
- *Saku näidis-katsesovhoosi maaparanduse projekt VI osa* (Eesti Põllumajandusprojekt, 1962).
- *Harju rajooni turbamaardlate otsingulis-uuringuliste tööde aruanne 1979-1981. a* (Eesti NSV Geoloogia Valitsus, 1981).
- *Tõdva kinnistu detailplaneeringu ehitusgeoloogilised eeluuringud* (Rakendusgeodeesia ja Ehitusgeoloogia Inseneribüroo OÜ, 2003).
- *Saku valla üldplaneeringu KSH* (E-Konsult OÜ, 2007).
- *Riigimaantee nr 15 Tallinn-Rapla-Türi Raudalu-Tagadi lõigu km 4,5 - 23,9 eelprojekti KMH aruanne* (Insinööritoimisto Akukon OY, 2007).
- *Saku valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava* 2008 – 2020 (Saku Vallavolikogu, 2008).
- *Annotalu kinnistu detailplaneering* (GeoBaltica OÜ, 2009).

Võimalikud täpsustavad uuringud (esitatud lühiülevaade):

- Müra;
    - Insinööritoimisto Akukon OY (2007) töö tulemusi ja kavandatavat tegevust arvestades antakse KSH aruande eelnõu koostamise käigus hinnang piirkonnas tekkivale müraolukorrale. Esmalt teostatakse üldanalüüs (sh arvutused) ja kui nende alusel võib eeldada, et nt hipodroomi põhikompleksist ca 400 – 500 m kaugusel (arvestades mh planeeritavaid või olemasolevaid elamuid) võib esineda müranormatiivide ületamist, siis korraldab RevalGate Holding OÜ poolt valitav asutus detailanalüüsi (sh modelleerimine, mh elamute fassaadidel), võimaliku olulise mõju välja selgitamiseks.
- Maavaravaru;
    - Varu seisundi täpsustavaks hindamiseks on kavandatud geoloogiline uuring. Teadaolevalt (2013. a detsember) tegeleb uuringulao taotlemise ja võimalusel ka uuringuga Maves AS.

5. Strateegilisest planeerimisdokumendist huvitatud osapooled

Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi antud strateegilise planeerimisdokumendi vastu, on esitatud tabelis 2.

Strateegilise planeerimisdokumendi koostaja (kui erineb KSH läbiviijast) või strateegilise planeerimisdokumendi koostamise korraldaja teatab KSH programmi eelnõu avalikust väljapanekust ja avaliku arutelu toimumisest väljaandes Ametlikud Teadaanded, ajalehes ja oma Interneti koduleheküljel. Samuti avaldatakse info kohaliku omavalitsuse Interneti koduleheküljel (kui teavitust korraldab strateegilise planeerimisdokumendi koostaja, kes mh erineb KSH läbiviijast) ja KSH läbiviija (Alkranel OÜ) Interneti koduleheküljel.

Koostöös DP koostamises osalevate teiste osapooltega proovitakse jõuda lahenduseni, mis tagab KSH programmi eelnõu avalikustamise koos DP lähteseisukohtade ja eskiislahendusega.

Tabel 2. Strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatavast huvitatud isikud ja asutused.

Isik või asutus	Teavitamise viis(1)
RevalGate Holding OÜ (DP koostamisest huvitatud osapool, arendaja)	e-post
Saku Vallavalitsus (DP koostamise korraldaja)	e-post
Saku Vallavolikogu (DP kehtestaja)	e-post
Keskkonnaministeerium	e-post
Keskkonnaameti Harju – Järva – Rapla regioon (sh KSH järelevalve teostaja)	post ja/või e-post
Keskkonnainspektsiooni Põhja regioon	e-post
Harju Maavalitsus	e-post
Põllumajandusameti Harju keskus	e-post
Terviseamet	e-post
Põhja Regionaalne Maanteeamet	e-post
Päästeameti Põhja päästekeskus	e-post
Eesti Ratsaspordi Liit MTÜ	e-post
Lokuti uued ja vanad MTÜ	e-post
Valitsusvälised organisatsioonid ja keskkonnaühendused (http://www.eko.org.ee)	e-post
Mõjualale jäävate ja DP-ga piirnevate kinnistute omanikud (71801:001:0173, 71801:006:0570, 71801:006:0560), 71801:006:0550, 71801:006:0993), 71801:006:0305,71801:006:1140, 71801:006:0416, 71801:006:0292, 71801:006:0291, 71801:006:0114, 71801:006:0237, 71801:006:1032, 71801:006:0279, 71801:006:0042, 71801:006:0389, 71801:006:0388, 71801:006:0198, 71801:006:1045)	post ja/või e-post
Kohalikud elanikud, kes on huvitatud piirkonna arengust	ajaleht, Ametlikud Teadaanded, võimalusel ka nt raamatukogu

(1) – eeldatav.

6. KSH ajakava

KSH läbiviimise orienteeruv ajakava on toodud tabelis 3. Koostöös DP koostamises osalevate teiste osapooltega proovitakse jõuda lahenduseni, mis tagab KSH programmi eelnõu avalikustamise koos DP lähteseisukohtade ja eskiislahendusega ning KSH aruande eelnõu koos kooskõlastatud ja Vallavalitsuses vastuvõetud DPga.

Vastavalt KeHJS § 43 peab KSH tulemus kajastuma planeeringus ja KSH lõppjäreldustega mittearvestamist tuleb põhjendada. Ühtlasi peab DP koostamise korraldaja DP kehtestamisest teavitama huvirühmasid ning avalikkust vastavalt KeHJS § 44 sätestatud nõuetele.

Tabel 3. KSH läbiviimise orienteeruv ajakava, tulenevalt ka DP menetlusest (korrigeeritud peale ametkondade poolsete seiskohtade esitamist).

Etapp	Aeg
Seisukohtade küsimine KSH programmi eelnõule	detsember 2012
KSH programmi eelnõu avalik väljapanek ja arutelu	jaanuar - veebruar 2014
KSH programmi saatmine heakskiitmiseks	märts 2014
KSH aruande eelnõu koostamine	november 2012 – juuni 2014
KSH aruande eelnõu avalik väljapanek ja arutelu	august – september 2014
KSH aruande saatmine heakskiitmiseks	oktoober 2014

7. Strateegilise planeerimisdokumendi ja KSH osapooled

Teave DP ja KSH protsessis osalevate osapoolte kohta on toodud tabelis 4 ja selle all.

Tabel 4. Strateegilise planeerimisdokumendi (DP) osapooled ja KSH järelvalve.

Strateegilise planeerimisdokumendi (DP) osapooled				**KSH**
Arendaja	**Koostaja**(1)	**Korraldaja**	**Kehtestaja**	**Järelevalve**(1)
RevalGate Holding OÜ	Sweco Projekt AS	Saku Vallavalitsus	Saku Vallavolikogu	Keskkonnaameti Harju – Järva - Rapla regioon
Jaanus Mikk (juhatuse liige)	Piret Kirs (projektijuht)	Irina Konstantinova (planeeringu-spetsialist)	Tanel Ots (volikogu esimees)	Diane Benhard (keskkonnakorralduse spetsialist)
Lossi plats 6, 10130 Tallinn	Meistri tn 22, 13517 Tallinn	Teaduse 1, 75501 Saku	Teaduse 1, 75501 Saku	Viljandi mnt 16, 11216 Tallinn
Tel: 50 21 971	Tel: 6 744 389	Tel: 6 712 441	Tel: 52 24 179	Tel: 67 44 809
mikk.jaanus@gmail.com	piret.kirs@sweco.ee	irina.konstantinova@sakuvald.ee	tanel.ots@sakuvald.ee	harju@keskkonnaamet.ee
-	www.sweco.ee	www.sakuvald.ee	www.sakuvald.ee	www.keskkonnaamet.ee

(1) – toimus muudatus, võrreldes KSH programmi eelnõuga, mis esitati ametkondadele seiskohtade esitamiseks.

OÜ Alkranel (sh KSH läbiviija):

Riia 15B, Tartu, 51010 Tartumaa
Tel: 7 366 676, 52 89 197
Faks: 7 366 676
E-post: info@alkranel.ee
Kodulehekülg: http://www.alkranel.ee

Ekspertgrupi koosseis (vajaduse ilmnemisel kaasatakse täiendavaid spetsialiste):

- ✓ Elar Põldvere (Alkranel OÜ) – KSH juhtekspert, litsentseeritud keskkonnaekspert (litsents nr KMH0118);
- ✓ Alar Noorvee (Alkranel OÜ) – KSH ekspert ja litsentseeritud keskkonnaekspert (litsents nr KMH0098);
- ✓ Tanel Esperk (Alkranel OÜ) – keskkonnaspetsialist.

KSH juhtekspert (Elar Põldvere) vastab KeHJS § 34 lg 3 sätestatud tingimustele. Vastavasisuline dokumentatsioon on saadetud 28.03.2011. a Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioonile (registreeritud Keskkonnaameti dokumendiregistris (http://www.keskkonnaamet.ee/sadr/index.php, 2013) 28.03.2011. a, HJR 6-8/11/7753). Lisaks, Elar Põldvere on juhtinud nt järgnevaid KSH protsesse:

- *Kiviräbi ja Uue-Räbi maaüksuste detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine*. Heakskiidetud Keskkonnaameti poolt 09.06.2011. a nr PV 6-8/11/14960-4.
- *Võidu tänava, Tööstuse tänava ja linna põhjapiiri vahelise ala tööstuspargi detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine*. Heakskiidetud Keskkonnaameti poolt 15.02.2012. a nr JT 6-8/28048-12.
- *Ranna pst 36 krundi DP KSH*. Heakskiidetud Keskkonnaameti poolt 23.05.2013. a nr JT 6-8/13/98-5.

8. Projektiga seotud asutuste seisukohad

KSH läbiviija ja strateegilise planeerimisdokumendi koostaja küsisid KSH programmi eelnõu kohta seisukohti tabelis 5 nimetatud isikutelt või asutustelt. Saabunud seisukohad ja nende kohased kommentaarid on toodud KSH programmi lisas 2.

Tabel 5. Asutused või isikud, kellede seisukohti KSH programmi eelnõu kohta küsiti.

Isik või asutus	Viis	Vastus
RevalGate Holding OÜ	e-post	ei
Saku Vallavalitsus	e-post	jah
Keskkonnaameti Harju – Järva – Rapla regioon	e-post	jah
Keskkonnaministeerium	e-post	jah
Terviseamet	e-post	jah

9. KSH programmi lisad

KSH programmi lisad:

KSH programmi lisa 1. KSH aluseks oleva DP eskiisjoonis (2013. a detsembri seisuga).

KSH programmi lisa 2. KSH programmi eelnõule saabunud seisukohad ja nendega arvestamine.

KSH programmi eelnõu koostasid (sh DP koostajaga koostöös):

Tanel Esperk
OÜ Alkranel
53 65 62 97, 7 366 676
tanel@alkranel.ee

Elar Põldvere
OÜ Alkranel
52 89 197, 7 366 676
elar@alkranel.ee

KSH programmi lisa 1. KSH aluseks oleva DP eskiisjoonis (2013. a detsembri seisuga).

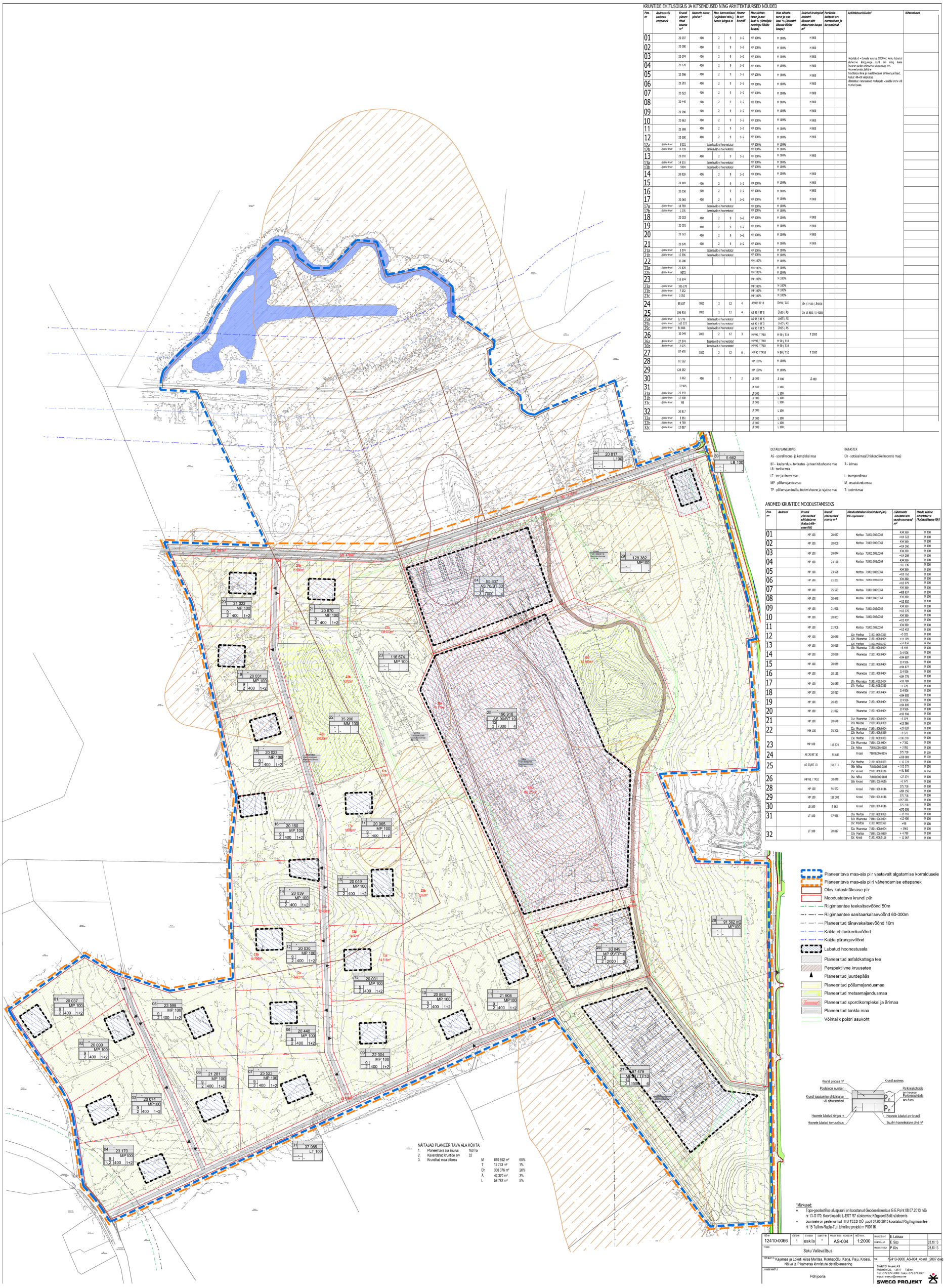

KSH programmi lisa 2. KSH programmi eelnõule saabunud seisukohad ja nendega arvestamine.

1. **Terviseameti Põhja talituselt** saabus 04.01.2013. a kirjaga nr 1.3-7/11377 alljärgnev seisukoht (esitatud väljavõte sellest).

TERVISEAMET
PÕHJA TALITUS
NORTHERN SERVICE OF THE HEALTH BOARD

04.01.2013 nr 1.3-7/11377

Hr Elar Põldvere
Alkranel OÜ
Riia tn 15b
51010 TARTU

Saue valda kavandatava hipodroomi ja ratsaspordikeskuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm.

Esitasite Terviseameti (edaspidi amet) Põhja talitusele Saue valda kavandatava hipodroomi ja ratsaspordikeskuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi ameti seisukoha saamiseks.
KSH objektiks on Harjumaal, Saku vallas, Kajamaa ja Lokuti külas asuvate: Maritsa, Konnapõllu, Karja, Paju, Krossi, Nõlva, Pikametsa ja Ritsika kinnistute detailplaneering. Planeeritav ala hõlmab kokku *ca* 160 ha.
Detailplaneeringu eesmärgiks on alal olevate maaüksuste sihtotstarbe osaline muutmine ning ehitusõiguse määramine hipodroomi tegevusega seonduvate hoonete ning üksikelamut (hobutalud) püstitamiseks.
Detailplaneeringu eskiisi kohaselt kavandatakse:

- 17 vähemalt 2 ha suurust hobusepidamise võimalusega üksikelamukrunti
- 2 ärimaa krunti (sh multifunktsionaalse hipodroomi peahoone
- 2 põllumajanduslike tootmishoonete krunti (tallid ja maneež);
- 2 üldkasutatava maa krunti (sh spordirajatised ja traavirada);
- 3 maatulundusmaa krunti (sh koplid ja heinamaad);
- 1 transpordimaa krunt (sh parkla).

Põhja talituse detailplaneeringute hindamise komisjon, tutvunud hipodroomi ja spordikeskuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmiga leidis järgmist:
Detailplaneeringu ala piirneb idast Tallinn-Rapla-Türi riigimaanteega, maantee sanitaarkaitse vöönd jääb planeeritavale alale ning lisaks maanteemürale on Krossi kinnistul krossirada. Sellest tulenevalt on vajalik teha liiklusmüra prognoos, arvestades perspektiivset liiklussagedust maanteel. Hipodroomi ja spordikeskuse tegevusest põhjustatud müra (sööda toomine, sõnnikuvedu, hobuste transport, hoonete tehnoseadmed, ja muud müratekitavad tegevused) tuleb prognoosida koosmõjus liiklusmüraga ning esitada müratasemed

Hiiu 42 Tel + 372 6943 700
11619 TALLINN Faks + 372 6943 701
Järvamaa esindus: Pärnu 58 Paide 72712 tel. 385 0613
Raplamaa esindus: Mahlamäe 8-32, Rapla 79511 tel. 489 4907
Sanitaarkarantiini büroo: Hiiu 42, 11619 Tallinn tel. 694 3750
www.terviseamet.ee e-post: pohja@terviseamet.ee
Registrikood 70008799

planeeritavatele elamualadele kui ka detailplaneeringu alaga piirnevatel elamualadel. Vajalikud on müratasemete hindamiseks ka müratasemed elamute fassaadidel.
Õhusaaste prognoosimisel tuleks pöörata tähelepanu ka võimaliku ebameeldiva lõhna levikule elamualadele.

Lugupidamisega

Natalja Šubina
Direktor

Ella Petermann 6943704
ella.petermann@terviseamet.ee

Vastus (lähtuvalt mh kirjas toodud lõikude järjestusest): seonduvalt Saku vallas oleva ja DP alaga piirneva kinnistuga (Krossiraja, 71801:006:0993) - Live Nature OÜ juhatuse liige Reio Vare andis e-kirjaga teada (28.01.2013. a), et Krossiraja kinnistul ei peeta enam spordiüritusi ning maaüksusel on tasulise isikliku kasutusõiguse alusel paigaldatud EMT AS sidemast. Vastav info lisati ka KSH programmi eelnõu ptk 1.

Tallinn-Rapla-Türi maanteelt tuleneva müratasemе uuring ja selle prognoos on teostatud Insinööritoimisto Akukon OY poolt 2007. a *Riigimaantee nr 15 Tallinn-Rapla-Türi Raudalu (km 4,5) – Tagadi (km 23,9) eelprojekti keskkonnamõju hindamise* (2008) raames. Vastav info lisati ka KSH programmi eelnõu ptk 1, parema arusaadavuse tagamiseks.

Insinööritoimisto Akukon OY (2007) töö tulemusi ja kavandatavat tegevust arvestades antakse KSH aruande eelnõu koostamise käigus hinnang piirkonnas tekkivale müraolukorrale. Esmalt teostatakse üldanalüüs (sh arvutused) ja kui nende alusel võib eeldada, et nt hipodroomi põhikompleksist ca 400 – 500 m kaugusel (arvestades mh planeeritavaid või olemasolevaid elamuid) võib esineda müranormatiivide ületamist, siis korraldab RevalGate Holding OÜ poolt valitav asutus detailanalüüsi (sh modelleerimine, mh elamute fassaadidel), võimaliku olulise mõju välja selgitamiseks. Vastava infoga täiendati ka KSH programmi eelnõu ptk 4.

Õhusaaste temaatikaga oli juba seisukohtade esitamisele saadetud KSH programmi eelnõus arvestatud. Vastav info oli toodud ptk 3 all, valdkond „Sotsiaal-majanduslik keskkond“, alamvaldkond „õhusaaste“.

2. **Keskkonnaministeeriumilt** saabus 07.01.2013. a kirjaga nr 11-2/11153-2 alljärgnev seisukoht (esitatud väljavõte sellest).

KESKKONNAMINISTEERIUM

Hr Tanel Esperk
Projektijuht
OÜ Alkranel
tanel@alkranel.ee

07.01.2013 nr 11-2/11153-2

Saku valda kavandatava hipodroomi ja ratsaspordikeskuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmist

Austatud härra Esperk

Olete küsinud Keskkonnaministeeriumi seisukohta Saku valda kavandatava hipodroomi ja ratsaspordikeskuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi osas. Oleme kõnealuse programmi läbi vaadanud ning alljärgnevalt esitame märkused selle osas.

KSH programmi leheküljel 2 eelviimases lõigus on korrektne kasutada terminit "radoonirisk", mitte "radoonisisaldus".

Programmi leheküljel 4 on teises lõigus välja toodud olulise mõjuna olukorra muutus maavarade juurdepääsu ja kaevandatavuse osas. Järgmises lõigus on loetletud KSH käigus kindlasti käsitletavad valdkonnad (pinna- ja põhjavesi, elustik ja ökosüsteemid, sotsiaal-majanduslik keskkond). Kuna mõju maavaravaru kaevandatavusele on ilmselge ning oluline, siis tuleb see eraldi ja selgelt esile tõsta ka KSH käigus käsitletava valdkonnana (hetkel on see toodud sotsiaal-majanduslike mõjude loetelus).

Ühtlasi juhime Teie tähelepanu sellele, et KSH programmi peatükis 7 tuleks ära näidata ka eksperdi vastavus keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 34 lõikes 3 toodud nõuetele. Antud juhul on viidatud KMH litsentsi olemasolule, mis KSH koostamisel ei ole aga oluline.

Narva mnt 7a
15172 Tallinn
telefon 626 2802
faks 626 2801
keskkonnaministeerium@envir.ee
www.envir.ee

Programmis on vajalik välja tuua KSH eksperdi vastavus seaduse nõuetele nii järelevalvaja kui ka avalikkuse jaoks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ado Lõhmus
Asekantsleri kt

Koopia: Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioon, harju@keskkonnaamet.ee

Maris Malva 626 0742; maris.malva@envir.ee

Vastus (lähtuvalt kirjas toodud lõikude järjestusest):

- KSH programmi eelnõu ptk 1 vastavas lõigus parendati sõnastust, kasutades mõistet „radoonirisk“.
- KSH läbiviija on seisukohal, et maavaradele juurdepääs ja kaevandatavus on otseselt seotud sotsiaal-majandusliku keskkonnaga ning seetõttu esitati need ka programmi eelõus ptk 3 vastava valdkonna alamvaldkonnana. KSH käigus hinnatakse alamvaldkondi eraldi ehk maavarade kättesaadavuse alamvaldkonnale antakse teistest sotsiaal-majandusliku keskkonna alamvaldkondadest eraldi hinnang (mõju olulisus), mis väljendub ka eraldi (kaalutud) hindepallina alternatiivide võrdluses. Eelnevat arvestades ei määratletud maavaravaru kaevandatavust eraldi (pea) valdkonnana.
- KSH programmi eelnõu ptk 7 täiendati, seonduvalt KSH juhteksperdi vastavuse lisainfoga.

3. **Saku Vallavalitsuselt** saabus 08.01.2013. a kirjaga nr 18 alljärgnev seisukoht (esitatud väljavõte sellest).

SAKU VALLAVALITSUS

KORRALDUS

Seisukoht keskkonnamõju strateegilise hindamise programmile

Saku 8. jaanuar 2013 nr 18

Korraldus antakse keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 36 lõike 3, haldusmenetluse seaduse § 75, halduskohtumenetluse seadustiku § 40 ja § 46, Saku Vallavolikogu 11. veebruari 2010. a otsuse nr 30 „Delegeerimine Saku Vallavalitsusele" ja OÜ Alkranel 19. detsembril 2012. a nr 9-4.1/12/5985.1 esitatud keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõu alusel.

1. Saku Vallavalitsus nõustub Harju maakonda Saku valda Kajamaa ja Lokuti külla kavandatava hipodroomi ja ratsaspordikeskuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmiga järgmistel tingimustel:

1.1. analüüsida keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus põhjalikult ka pinnase liigniiskuse mõju kavandatavale tegevusele (sh inimeste elukvaliteedile ja tervisele, hobustele, hoonetele), kuna planeeringuala asub suuremas osas maaparandushoiualal (st tegu on liigniiske pinnasega);

1.2. hinnata kavandatava tegevuse võimalikku mõju ümbruskonna maaparandussüsteemi toimimisele;

1.3. hinnata korraldavate üritustega kaasneva müra mõju olulisust.

2. Korralduse peale on õigus esitada vaie Saku Vallavalitsusele haldusmenetluse seaduses ettenähtud tähtajal või kaebus Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus ettenähtud tähtajal käesoleva korralduse teatavakstegemisest arvates.

3. Korraldus jõustub teatavakstegemisest.

SAKU VALD HARJUMAA

Kuno Rooba
Vallavanem

Karin Tenisson-Alev
Vallasekretär

Vastus (lähtuvalt kirjas toodud punktide järjestusest):

- Punktile 1.1. – maaparandushoiualal tegutsemise võimalikkuse temaatikaga oli juba seisukohtade esitamisele saadetud KSH programmi eelnõus arvestatud. Vastav info oli toodud ptk 3 all. Analüüsimine toimuks siis nt alamvaldkondade „sademe- ja

reovee käitlus“, „inimeste heaolu (õhusaaste) ja tervis“ ja „maakasutus ja maastikuilme“ all. Seega KSH protsessis leiab Teie poolt esitatu analüüsimist.

- Punktile 1.2. – ümbruskonna maaparandussüsteemide toimimise temaatikaga oli juba seisukohtade esitamisele saadetud KSH programmi eelnõus arvestatud. Ühese arusaadavuse huvides täiendati KSH programmi eelnõu ptk 3 teist lõiku.
- Punktile 1.3. – müra, sh korraldatavatest üritustest, temaatikaga oli juba seisukohtade esitamisele saadetud KSH programmi eelnõus arvestatud. Ühese arusaadavuse huvides täiendati KSH programmi eelnõu ptk 4 (metoodilise lähenemise osas).

4. **Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioonilt** saabus 17.01.2013. a kirjaga nr HJR 6-8 /12/31955-2 alljärgnev seisukoht (esitatud väljavõte sellest).

KESKKONNAAMET
Harju-Järva-Rapla regioon

Keskkonnaamet
Narva mnt 7a, 15172 Tallinn, registrikood 70008658
Tel 627 2193, faks 627 2182, info@keskkonnaamet.ee
www.keskkonnaamet.ee

Härra Tanel Esperk
Projektijuht
OÜ Alkranel
tanel@alkranel.ee

Teie 18.12.2012 e-kiri

Meie 17.01.2013 nr HJR 6-8 /12/31955-2

Seisukoht Saku valda kavandatava hipodroomi ja ratsaspordikeskuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmile

Lugupeetud Tanel Esperk

Esitasite Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioonile (edaspidi Keskkonnaamet) Saku valda kavandatava hipodroomi ja ratsaspordikeskuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) programmi, selle sisu osas seisukoha saamiseks, tulenevalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 36 lg 3.

KSH objektiks on Harjumaal Saku vallas Kajamaa ja Lokuti külas asuvate Maritsa (71801:006:0369), Konnapõllu (71801:006:0278), Karja (71801:006:0109), Paju (71801:006:0176), Krossi (71801:006:0116), Nõlva (71801:006:0108) ja Pikametsa (71801:006:0404) kinnistute detailplaneering. Planeeringuala hõlmab endas ka 29.10.2012 registreeritud Ritsika (71801:006:1169) kinnistut, kokku ca 160 ha. Detailplaneeringu eesmärgiks on alal olevate maaüksuste sihtotstarbe osaline muutmine ning ehitusõiguse määramine hipodroomi tegevusega seonduvate hoonete (sh majutus jms) ning üksikelamute (hobutalud) püstitamiseks.

Oleme tutvunud KSH programmiga ning märgime järgmist:

1 Palume täiendada KSH programmi Saku Vallavolikogu 11.03.2010 otsuses nr 34 esitatud ning KSH algatamisel oluliseks peetud aspektidega, mida praeguses KSH programmis käsitletud ei ole (näiteks müra, Annotalu kinnistuga piirneval alal vaate säilitamine ja Hioni oja).

2 Kuna planeeritaval alal asub Saku Soo VII maaparandussüsteem (kood 4109450020050), tuleb KSH raames hinnata mõju maaparandusele/maaparandussüsteemile ning maaparandussüsteemist tingitud kitsendusi kavandatavale tegevusele.

3 KSH programmmi lk 4 on märgitud tegevuslubasid. Palume KSH aruandes käsitleda, milliseid tegevus/keskkonnalubasid kavandatava tegevuse elluviimiseks taotleda on vaja.

4 Võimalusel tuua juba KSH programmis välja alternatiivide võrdlemisel kasutatavad kriteeriumid.

5 KSH programmi lk 5 on nimetatud olemasolevat kirjandust, mida KSH aruande koostamisel kasutatakse, palume võimalusel esitada ka kasutatavate olemasolevate alusuuringute loend.

6 KeHJS § 38 lg 2 p 5 kohaselt on KSH järelevalvaja ülesanne hinnata KSH eksperdi vastavust KeHJS § 34 lg 3 nõuetele. Palume KSH programmis anda juhteksperdi tõendus

Harjumaa
Viljandi mnt 16, 11216 Tallinn
Tel 674 4800, faks 674 4801
harju@keskkonnaamet.ee

Järvamaa
Wiedemanni 13, 72213 Türi
Tel 384 8688, faks 385 7118
jarva@keskkonnaamet.ee

Raplamaa
Tallinna mnt 14, pk 5, 79513 Rapla
Tel 484 1171 faks 485 5798
rapla@keskkonnaamet.ee

kehtestatud nõuetele vastavuse kohta.

7 KSH programmile lisatud eskiisi põhjal ei ole üheselt arusaadav kas ja kuidas järgitakse Vääna jõe ehituskeeluvööndit.

Lugupidamisega

/Allkirjastatud digitaalselt/

Allan Piik
Juhataja

Koopia: Elar Põldvere, OÜ Alkranel, elar@alkranel.ee

Diane Banhard 6744 809
diane.banhard@keskkonnaamet.ee

Vastus (lähtuvalt kirjas toodud punktide järjestusest):

- Punktile 1. – parema arusaadavuse tagamiseks täiendati KSH programmi eelnõu ptk 1, 3 ja 4.
- Punktile 2 - maaparandushoiualal ehk sh -süsteemil tegutsemise võimalikkuse ning nende toimimise temaatikaga oli juba seisukohtade esitamisele saadetud KSH programmi eelnõus arvestatud. Vastav info oli toodud ptk 3 all. Analüüsimine toimuks siis nt alamvaldkondade „sademe- ja reovee käitlus“, „inimeste heaolu (õhusaaste) ja tervis“ ja „maakasutus ja maastikuilme“ all. Ühese arusaadavuse huvides täiendati KSH programmi eelnõu ptk 3 teist lõiku.
- Punktile 3 – KSH aruande eelnõus tuuakse mh välja ka vajalikud ja selleks momendiks tuvastatavad tegevus- või keskkonnaload, millede edasine e DP järgne taotlemine on asjakohane.
- Punktile 4 – täiendati KSH programmi eelnõu ptk 4.
- Punktile 5 – täiendati (KSH programmi eelnõu ptk 4) lühiülevaatega juba varasemat infot, tuues teabe välja ka loeteluna.
- Punktile 6 – KSH programmi eelnõu ptk 7 täiendati, seonduvalt KSH juhteksperdi vastavuse lisainfoga.
- Punktile 7 – KSH programmi eelnõu lisas 1 olnud eskiisjoonis (tollane seis 2010. a) oli algne variant arhitekti nägemusest. Samas oli hoonete asukohtade valikul arvestatud Vääna jõest tuleneva ehituskeeluvööndi paiknemisega, st hooned on sellest väljaspool. DP edasisel koostamisel kantakse nii Vääna jõe kalda ehituskeeluvööndi piir kui ka teised asjakohased piirangud vastavatele joonistele. Viimatinimetatuid kasutatakse ka KSH aruande eelnõu kootamisel.